

Suomen kestävän kasvun ohjelman valtionavustuksiin liittyvät kysymykset

päivitetty 25.6.2024

Sisällys

Hankkeen kustannukset ja hankinnat	1
Arviointi ja raportointi	10
Investointi 1	12
Investointi 2	15
Investointi 3	17
Investointi 4	17
Pilari 3 Työkykyohjelma	19
Pilari 3 IPS	19
Pilarin 4, investointi 3: Tutkimushankkeet	20
Neljänteen valtionavustushakuun liittyvät kysymykset	21

Hankkeen kustannukset ja hankinnat

Mitä tulisi huomioida EU-tunnuksen käytön suhteen?

Valtionavustuksen saajan on kaikessa hanketta koskevassa viestinnässä ja aineistoissa ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava Euroopan unionin rahoituksen näkyvyys pitämällä esillä unionin tunnusta ja rahoitusta koskevaa mainintaa, jossa lukee "Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU". Tämä on rahoituksen saamisen yhtenä ehtona valtionavustuspäätöksen mukaisesti. Tarkemmat ohjeet tunnuksen käytöstä ovat Valtionkonttorin sivuilla: https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/rahoitus-ja-lainapalvelut/suomen-elpymis-ja-palautumissuunnitelman-toimeenpano-ja-seuranta/#tuki-ja-ohjemateriaalit_viestinta-ja-eu-tunnuksen-kaytto

Asiakasmaksujen kohdentaminen

Ohjelmalla tuetaan hyvinvointialueen palvelujen kehittämistä ja saatavuutta. Kehittämistyön tulee linkittyä hyvinvointialueen toimintaan. Mahdollisia asiakasmaksuja ei tulouteta hankkeelle, vaan ne kuuluvat hyvinvointialueen lakisääteisen toiminnan ylläpidon tuloihin.

Voiko hankkeesta rahoittaa täydenniskoulutusta?

Koulutus- ja työnohjauskuluista hyväksyttäviä eivät ole ne kulut, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydenniskoulutusvelvoitteesta. Jos sen sijaan kyse on suoraan rahoitettavaan kehittämishankkeeseen liittyvästä muusta koulutuksesta, ohjauksesta tai mentoroinnista, joka ei ole tulkittavissa edellä kuvatulla tavalla, on kustannus hyväksyttävissä yleisesti koulutuskuluista.

Voiko valtionavustusta käyttää hyvien käytäntöjen levittämiseen hyvinvointialueella?

Voi, mutta pelkkä hyvien käytäntöjen levittäminen ei riitä avustuksen saamiseen. Asetuksen mukaan valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että avustus tukee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista.

Jos hankkeelle resursoidaan esim. hankejohtajan ja -sihteerin työpanosta, mihin investointiosioihin kulut voi sijoittaa, kun ne eivät suoraan kohdistu mihinkään yksittäiseen investointiin?

Kulut jaetaan eri investoinneille tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Yhtenä vaihtoehtona on jakaa kulut eri osioihin investointien kokonaisuromäärien suhteessa.

Jos työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa. Jos työntekijä työskentelee eri investointien mukaisessa toiminnassa, tulee työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta investointikohtaista seurantaa.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisesti toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä RRP2-hankkeissa jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä (RRP1-hankkeissa viimeistään tilinpäätösvaiheessa).

Voivatko myös hankkeen osatoteuttajat käyttää rahoitusta heti valtionavustuksen päätöspäivämäärästä lähtien? Vai onko osatoteuttajasopimuksen tekemisen ajankohdalla merkitystä?

Kyllä, myös osatoteuttajat voivat käyttää rahoitusta valtionavustuspäätöksen päivämäärästä lähtien.

Voiko hankkeen budjettiin varattuja määrärahoja siirtää investointien, menolajien ja/tai vuosien välillä?

Valtionavustuspäätöksessä on ilmoitettu sitovat avustumäärät investoinneittain. Budjettia ei voi muuttaa investointien välillä. Yhden investoinnin sisällä, menolajien välillä tai vuosien välillä (2023–2025 osalta) voidaan tehdä muutoksia joustavasti, kunhan hankesuunnitelman mukaisissa tavoitteissa kuitenkin pysytään.

Voiko valtionavustusta käyttää tutkimukseen?

Kestävän kasvun ohjelman tavoitteita toteuttaviin toimenpiteisiin voi sisältyä käytännön tutkimusta, mikäli sillä on selkeä yhteys hankkeessa tehtävään kehittämiseen. Tutkimuksellisen osion tulisi tuottaa lisäarvoa alueellisen hankkeen omaan arviointiin. Pelkästään tieteelliseen tutkimukseen valtionavustusta ei voi käyttää ilman edellä kuvattua yhteyttä kehittämiseen.

Millä periaatteilla korvataan tietoteknologiahankintoja (ml. esim. lisenssit).

[Hankintaohje](#)

Tietoteknologian kehittämiseen liittyvien kustannusten hyväksyminen valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi edellyttää, että ne toimenpiteet, joista kustannukset aiheutuvat, on etukäteen hyväksytty sosiaali- ja terveysministeriössä. Näissä hankinnoissa hankehallinnoija lähestyy aina sosiaali- ja terveysministeriön valvojaa.

Hyväksyttäviä kustannuksia tietoteknologiahankkeessa ovat tietojärjestelmän hankinnan ja käyttöönoton suunnittelusta ja koulutuksesta aiheutuvat henkilöstökulut ja asiantuntijatyön hankinnan kustannukset.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat myös hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömät lisenssikustannukset hankeajalle. Välttämättömät lisenssi- ja käyttöoikeuskustannukset teknologian osalta tarkoittavat kehittämisvaiheen kustannuksia hankeaikana. Tällöin on kyse määräaikaisesta lisenssistä, käyttöoikeudesta tai vastaavasta rajatulle henkilökunnalle.

Miten yritykset ja/tai in-house-yhtiöt voivat osallistua hankkeeseen?

Yrityksille tai in-house-yhtiöille ei myönnetä valtionavustusta, eivätkä ne voi olla osatoteuttajia. Valtionavustuksella voi hankkia ostopalveluita yrityksiltä tai in-house-yhtiöiltä silloin, kun ostopalvelu on avustuksen käyttötarkoituksen ja hankesuunnitelman mukainen. Valtionavustusta ei voi käyttää yritysten toiminnan kehittämiseen, vaan avustuksen tulee kohdistua julkisen palvelujen järjestäjän vastuulla olevaan toimintaan. Hankinnoissa tulee huomioida hankintalaki ja valtionavustuspäätöksen ehdot.

Tarvitseeko asiantuntijapalvelujen ostoista pyytää hankintalupaa valvojalta?

Asiantuntijapalvelun ostoon ei tarvitse lupaa valvojalta, jos hankinta on hankesuunnitelman mukainen, vastaa ohjelman tavoitteita ja se toteutetaan hankintalain mukaisesti. Tietoteknologian

Millä perusteella hyväksytään ulkomaanmatkakulut?

kehittämiseen liittyviin hankintoihin on erillinen ohjeistus. Hankintojen lainmukaisuus on hanketoimijoiden vastuulla valtionavustuspäätöksen mukaisesti.

Voiko hankkeelle kohdentaa sote-uudistukseen liittyviä hankehenkilöstön ict-muutuskustannuksia?

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa STM:n valvojalta. Ulkomaanmatkakulut hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen työntekijöiden osalta (maksimissaan yhdelle tai kahdelle hengelle).

Edunsaajaotteen tilaus kaupparekisteristä on maksullinen. Voiko nämä kustannukset sisällyttää hankkeelle?

Kyllä voi hankehenkilöstön osalta. Valtionavustuspäätökseen on kirjattuna seuraavasti hyväksytyjen kustannusten kohdassa 5) Irtaimen omaisuuden kustannukset: Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi ei hyväksytä laite- tai kalustehankintoja tai muita investointeja, ellei hankinnoista ole ennen niiden tekemistä sovittu STM:n kanssa. Poikkeuksena ovat hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Kyllä. Edunsaajaotteen tilauksen kustannukset voi sisällyttää hankkeelle.

Jos pääindikaattori ei toteudu, niin voidaanko hankerahoitusta periä takaisin?

Kyllä voidaan.

Voidaanko hankerahoituksesta maksaa ylitöitä tai lisätöitä?

Ylityötä ei hyväksytä hankkeen kuluiksi. Lisätyö voidaan hyväksyä, jos lisätyönä tehtävä työ on hankkeen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua ja henkilön kokonaistyöaika ei ylitä työaikalain mukaista säännöllisen työajan enimmäismäärää.

Voiko poliisi tai pelastustoimi olla osatoteuttajana hankkeessa?

Poliisilta voidaan hankkia asiantuntijapalvelua, mutta poliisi ei voi olla osatoteuttaja.

Pelastustoimi on osa hyvinvointialueen organisaatiota, eikä yhteistyö edellytä erillistä sopimista ja osatoteuttajaksi nostamista.

Pitääkö osatoteuttajana toimivan yhdistyksen jakaa rahoitus tasaisesti jäsenyhdistysten kesken?

Hyvinvointialueella voidaan valita osatoteuttajiksi yleishyödyllisiä yhteisöjä mukaan lukien järjestöjä ja kohdistaa heille määrärahoja alueen tarpeen mukaan, eli tätä koskien ei ole asetettu mitään erityisiä ehtoja.

Maksatushakemuksen liitteeksi toimitetaan kustakin investoinnista oma pääkirja. Riittääkö kuitenkin yksi, yhteinen tuloslaskelma?

Kulut raportoidaan investointikohtaisesti. Kunkin investoinnin osalta maksatushakemuksessa tulee olla seuraavat liitteet: ote kirjanpidon pääkirjasta, hankkeen tuloslaskelma, talouden toteuma -lomake, henkilöstökuluserelvitys ja pääkirjanavain. Investointikohtaisten tuloslaskelmien liittäminen osaksi maksatushakemusta nopeuttaa sen käsittelyä.

Eritelläänkö vapaaehtoiset henkilöstökulut muista henkilöstökuluista mm. kirjanpidossa, talouden toteuma –liitteellä ja henkilöstökuluserelvityksessä?

Kyllä. Vapaaehtoiset henkilöstökulut ilmoitetaan talouden toteuma -lomakkeella omana kulueränään. Vapaaehtoisiin henkilöstökuluihin kirjataan esimerkiksi työterveyshuollon järjestämisestä aiheutuvat kulut, lounas- tai virkistyssetelikulut. Henkilöstökuluina talouden toteuma -lomakkeella samoin kuin henkilöstökuluserelvitys -lomakkeella ilmoitetaan vain palkat, palkkiot ja niiden sivukulut. Lomakkeiden tietojen tulee täsmätä keskenään ja myös kirjanpidon vastaaviin tietoihin.

Onko hyväksyttävää osallistua esim. soten digitalisaatiota käsittelevään koulutukseen/ tapahtumaan valtionosuusrahoituksen tuella?

Hankkeiden osallistumisesta yleisluontoisiin koulutustapahtumiin/messuihin tai seminaareihin on linjattu, että hankkeen koosta riippuen niihin voi hankkeen kustannuksella osallistua 1-5 henkilöä.

Täytyykö hankkeen työntekijän pitää lomat pois ennen työsuhteen päättymistä?

Pääsääntöisesti hankkeessa työskentelevän henkilön tulee pitää hankaikana kertyneet lomat pois ennen työsuhteen päättymistä. Pitämättömien lomapäivien henkilöstökustannukset voidaan kohdentaa hankkeelle vain poikkeustapauksissa ja mikäli hankkeen budjetti mahdollistaa tämän ja mikäli menettely on muutenkin organisaatiossa mahdollista. Mikäli henkilö jatkaa hankkeen päätyttyä saman työnantajan palveluksessa, voidaan hankkeelle kuuluvasta lomakustannusten osuudesta tehdä lomapalkka- ja lomarahavaraus ja kohdentaa se hankkeen kuluksi.

Kestävän kasvun ohjelman hankkeiden on tarkoitus jatkaa vuodesta 2022 aina vuoteen 2025 saakka katkeamattomana kokonaisuutena. Vuosia 2023–2025 koskevat avustuspäätökset on tehty joulukuussa 2022. Jos työntekijän vuoden 2022 loppuun päättyväksi sovittu työsuhde on tarkoitus jatkaa edelleen vuonna 2023 toisessa haussa haetun valtionavustuksen myötä, tässä poikkeustapauksessa työntekijän ei tarvitse pitää lomiam pois ennen vuoden 2022 loppua. RRP1-hankkeen aikana kertyneistä, pitämättömistä lomista tulee kuitenkin tehdä lomapalkka- ja lomarahavaraus hankkeen kirjanpitoon. Tässä on huomattava se, että kun henkilölle sitten todellisuudessa maksetaan lomarahaa ja -palkka RRP1-hankkeen aikana kertyneiden lomien osalta, ei tätä vasten voi enää hakea uudelleen valtionavustusta.

RRP1-hankkeen aikana kertyneiden lomien henkilöstökulujen tulee siis kohdentua RRP1-hankkeelle. RRP1-hankkeen aikana kertyneet lomarahat ja -palkat voi hakea maksuun vielä

Mitä tarkoittavat valtionavustuspäätöksessä eriteltyt momenttikohtaiset prosenttiosuudet koskien myönnettyä avustusta?

RRP1-hankkeen raportointijakson maksatushakemuksen yhteydessä. RRP2-hankkeelle näitä kuluja ei voi enää kohdentaa.

Valtionavustuspäätökseen on eritelty valtion talousarvion momenttikohtaisesti eri vuosien budjeteista varatut määrärahat. Kyseessä on 3-vuotinen siirtomääräraha, eli se tulee käyttää kolmen vuoden kuluessa. **Esimerkiksi:** Vuoden 2022 määrärahaa voi käyttää vuoden 2024 loppuun saakka. Avustuksen saajan näkökulmasta tämä käytännössä tarkoittaa sitä, että raha tulee olla käytetty vuoden 2024 ensimmäisen maksatusjakson aikana, jotta AVI ehtii käsitellä maksatushakemuksen ja raha ehtii maksuun vuoden 2024 loppuun mennessä.

Avustusta ei myöskään voida maksaa aiemmin kuin eduskunta on vahvistanut kyseisen vuoden talousarvion. **Esimerkiksi:** Pilarin 4 investoinnin 4 euromäärästä 32,8 % tulee vuoden 2025 talousarviosta, jonka eduskunta vahvistanee vuoden 2024 joulukuussa. Vasta sen jälkeen tämä määräraha on käytettävissä. Avustuksen saajan näkökulmasta tämä käytännössä tarkoittaa sitä, että tämä osuus kustannuksista voi sisältyä aikaisintaan vuoden 2024 toiseen maksatusjaksoon, jota koskeva maksatushakemus tehdään vuoden 2025 alussa.

Avustuksen käyttöaikaa koskevat rajaukset on kuitenkin huomioitava ja ne löytyvät päätöksestä heti tämän kohdan jälkeen.

Saako hankerahalla hankkia työpöydät ja tuolit hankehenkilöstölle sekä hankkeen työtilan välttämättömät kalustukset esimerkiksi neuvottelupöydät?

Hankkeen kustannuksiksi voidaan kohdentaa hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten kalusteet. Henkilökohtaisina kalusteina hyväksytään työpöytä- ja tuoli sekä tarvittaessa yksi säilytyshuonekalu (kaappi/laatikosto). Kulut voi kohdentaa hankkeelle vain siinä suhteessa kuin työntekijä tekee hankkeelle työtä. Muut kuin hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat laite- ja kalustehankinnat tulee hyväksyttävä etukäteen. Hankkeen työntekijämäärästä riippuen voidaan hankkeen kustannuksella hankkia myös neuvottelupöytä tuoleineen. Suosi kierrättämistä! Toimitilojen muuta ensikertaista kalustamista tai varustamista ei hankkeen rahoituksella voida tehdä. Tämä linjaus koskee myös leasing sopimuksilla hankittuja ja ostettuja kalusteita.

Voiko hankkeelle kohdentaa hallinnointikustannuksia? Mitä hankkeelle kohdennettavat hallinnointikustannukset voivat olla?

Hankkeelle voi valtionavustuspäätöksen mukaan kohdentaa hallinnointikustannuksia. Hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia siltä osin kuin ne liittyvät hankkeen toteuttamiseen. Kuluina hyväksytään taloushallinnon, henkilöstöhallinnon sekä muut vastaavat hankkeen käyttämien tukipalveluiden kustannukset. Hallinnointikustannukset tulee

osoittaa kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla. Hallinnointikustannukset lasketaan hankkeen toteutuneista, hyväksytyistä henkilöstökuluista.

Hankkeen yleiskustannuksiksi ei hyväksytä hanketta hallinnoivan organisaation luottamustoimielimien tai johdon kustannuksia, ellei luottamustoimielin toimi esimerkiksi hankkeen ohjausryhmänä. Hankkeelle kohdennettavat yleiskustannukset eivät saa sisältää laskennallisia kuluja eivätkä muita valtionavustuspäätöksessä valtioavustukseen oikeuttamattomiksi ilmoitettuja kuluja. Huomioi, että päällekkäisiä kustannuksia ei voi kohdentaa hankkeelle (yleiskustannukset vs. suorat kustannukset). Kustannusten tulee olla kohtuullisia ja niiden hyväksyttävyyttä arvioidaan maksatushakemusten yhteydessä.

Henkilöstökustannusten tulee perustua työajan seurantaan. Tuleeko kaikkien satunnaisesti ja/tai osa-aikaisesti hankkeelle työskentelevien tehdä työajan seuranta jokaiselta kuukauden päivältä, myös niiltä päiviltä jolloin eivät tee hankkeelle tunteja?

Ohjeistuksena on, että seuranta tulee tehdä suhteessa kokonaistyöaikaan. Eli jokaiselta työpäivältä tehdään tuntiseuranta, tehtiin hanketyötä tai ei. Jos tekee vain satunnaisesti hanketyötä, niin riittää, että vastaavanlaista seuranta pitää vain siltä kuukaudelta kuin hanketyötä on tehnyt. Eli vaikka vain yhden tunnin tekisi kuukaudessa hanketyötä on koko kuukaudelta pidettävä työajanseuranta. Muun kuin hanketyön osalta ei tarvitse eritellä työtehtäviä. Selitteeksi riittää merkintä ”muu työ”.

Voiko koulutukseen osallistumisen ajalta kohdentaa hankkeen henkilöstökuluiksi muiden kuin hankehenkilöstön palkkakuluja?

Hankkeen toteuttamiseksi välttämättömään kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistumisen ajan palkkamenot ovat valtionavustukseen oikeuttavia vain hankehenkilöstön osalta. Hankehenkilöstöllä tarkoitetaan hanketta varten määrääjäksi palkattuja henkilöitä sekä niitä, jotka työpanoksen siirtona tekevät työtä hankkeelle.

Voiko kuntien panos hankkeeseen toteutua osatoteuttajana toimimisen sijaan asiantuntijapalvelun ostona.

Hankkeen toimenpiteet voivat edellyttää yhteistyön tekemistä kuntien kanssa. Yhteistyössä toteutettavissa hankkeissa kunta on hankkeen osatoteuttaja. Sisäiset ostot hanketoimijoiden kesken eivät ole hyväksyttäviä, vaan kulut tulee kattaa osatoteuttajalle delegoidulla avustuksella.

Riittääkö avustuksen siirtosopimuksessa maininta, että delegeitavan avustuksen määrä ja käyttötarkoitus sovitaan tarpeiden täsmentyessä erikseen?

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. **Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä** sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnan laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydetessä veloituksetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa. Delegeitavia summia voidaan määritellä eri tavoin (esim. arvioidaan sopimukseen delegeitava summa ja delegoidaan toteuman

Voiko hankkeen rahoituksella osallistua oppisopimus-, projektijohtamisen ja/tai sertifiointikoulutukseen?

mukaan tai sovitun tuntityöpanoksen mukaan). Delegoitavan avustuksen määrää ei kuitenkaan voi jättää avoimeksi.

Oppisopimuskoulutuksen voi hankkeen valvoja hyväksyä tapauskohtaisesti arvioiden seuraavia asioita:

- Koulutuksen tulee kytkeytyä hankesuunnitelman mukaiseen kehittämistyöhön ja hyödyttää hankkeen toimeenpanoa.
- Koulutuksen tulee ehtiä ajallisesti hyödyttää hanketta.
- Koulutuksen aikaiset henkilöstökulut voidaan hyväksyä hankkeen kuluksi vain hankkeen työntekijöiden osalta (ja hankkeelle työpanoksen siirtona työtä tekevien osalta.)
- Myös muilla kuin hanketyöntekijöillä tulee organisaatiossa olla samat mahdollisuudet osallistua oppisopimuskoulutuksiin ja käyttää siihen työaika. Organisaation linjauksia koulutuksista ja työajan käytöstä niihin on noudatettava. Hanketyöntekijät eivät voi olla erityisasemassa suhteessa muihin työntekijöihin.

Projektijohtamisen koulutuksen hankkeen valvoja voi hyväksyä tapauskohtaisesti arvioiden seuraavia asioita:

Koulutuksen aikaiset henkilöstökulut voidaan hyväksyä hankkeen kuluksi vain hankkeen työntekijöiden osalta.

Koulutuksen tulee ehtiä ajallisesti hyödyttää hanketta.

Koulutuksen tulee olla pituudeltaan kohtuullinen (muutamana päivänä).

Sertifiointikoulutusten kustannukset eivät ole valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Hankkeeseen ollaan rekrytoimassa henkilö, jolla on lomakertymä hva:lla. Voiko henkilö pitää lomansa hankkeen aikana siten, että hanketyön päätyttyä hänen kertymänsä on saman suuruinen kuin hankkeeseen tullessa?

Näin ei voida toimia. Hankkeelle palkattavan työntekijän aiemmassa työsuhteessa kertyneisiin lomiin perustuvia henkilöstökuluja ei voida kohdentaa hankkeen kuluksi. Hankkeelle voidaan kohdentaa siis vain sen aikana ansaittujen, hankkeelle tehtyyn työhön perustuvien lomapäivien henkilöstökulut. RRP1-hankkeelle voidaan kohdentaa vain sen aikana tehdystä työstä kertyneiden lomapäivien henkilöstökulut ja RRP2-hankkeelle vain sen aikana tehdystä työstä kertyneiden lomapäivien henkilöstökulut.

Mitä tarjoilukuluja hyväksytään hankkeen kuluksi?

Valtionavustuspäätöksen mukaisesti tarjoilukuluina hyväksytään kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden osoittamiseksi. Kaikkien tarjoilukulujen tulee olla kohtuullisia. Kulujen osalta on hyvä huomata seuraavat tarkennukset:

Tilaisuudet, joissa on sisäistä henkilöstöä: Hanke- tai työnantajaorganisaation sisäisissä kokouksissa ja tilaisuuksissa tarjoilukulut eivät pääsääntöisesti ole hyväksyttäviä kuluja. Hankkeen järjestämissä sisäisissä tilaisuuksissa voidaan kuitenkin järjestää kahvitarjoilu, jos se on organisaation yleisen käytännön mukaista ja osallistujat edustavat laajasti organisaation henkilöstöä. Tällaisia tilaisuuksia voivat olla esimerkiksi hankkeen järjestämät koulutukset, joihin osallistuu hyvinvointialueen työntekijöitä. Poikkeuksena on hankkeen työntekijöille suunnattu koko päivän kestävä kehittämisspäivä, jossa lounas ja kahvitarjoilu voidaan hyväksyä kerran vuodessa.

Tilaisuudet, joissa on ulkopuolisia osallistujia: Kahvitarjoilu voidaan aina järjestää, jos tilaisuudessa on mukana hanke- ja työnantajaorganisaation ulkopuolisia osallistujia. Lounas voidaan tarjota vain koko päivän kestävässä tilaisuuksissa, joissa on mukana organisaation ulkopuolisia osallistujia. Mikäli kyseessä on samalle kohderyhmälle suunnattu sarjatapahtuma kuten useamman päivän koulutustilaisuus, voidaan lounaskulut kohdentaa hankkeelle vain yhden päivän osalta.

Hankkeen ohjausryhmälle voidaan hankeaikana tarjota hankkeen kustannuksella lounas kerran. Ohjausryhmän kokouksiin voidaan järjestää kahvitarjoilu.

Päivälliset ja illalliset eivät ole valtionavukseen oikeuttavia kuluja.

Edellä **hankeorganisaatiolla** tarkoitetaan kyseiseen valtionavustushankkeeseen palkattuja tai hankkeelle työpanoksen siirtämiä työntekijöitä (myös hankkeen osatoteuttajien organisaatioissa). **Työnantajaorganisaatiolla** tarkoitetaan hyvinvointialueen hallinnoimissa hankkeissa kaikkia hyvinvointialueen työntekijöitä. Esimerkiksi yhteistyöalueen muiden hyvinvointialueiden hankkeet luetaan organisaation ulkopuolisiksi.

Onko eläkemenoperusteisen maksun vuoden 2023 alusta korvaava tasausmaksu valtionavustukseen oikeuttava kulu?

Tasausmaksut eivät ole vuoden 2023 osalta valtionavustukseen oikeuttavia kuluja. Vuoden 2024 alusta lähtien myös tasausmaksut voidaan kohdentaa hankkeelle, ja ne ovat siten valtionavustukseen oikeuttava kustannuserä. Henkilöstökustannukset tulee aina kohdistaa hankkeelle tehdyn työn suhteessa.

Voiko työhyvinvointipäivän kustannukset kohdentaa hanketyöntekijöiden osalta hankkeelle?

Organisaation yhteisen työhyvinvointipäivän kustannuksista voidaan hanketyöntekijöiden osuus kohdentaa hankkeelle. Osa-aikaisten hanketyöntekijöiden osalta kulut voidaan kohdentaa hankkeelle tehdyn työpanoksen suhteessa. Kulujen tulee olla kohtuullisia ja organisaation ohjeistusten ja linjausten mukaisia. Pelkästään hanketyöntekijöille järjestetystä ylimääräisestä työhyvinvointipäivästä muodostuvia kustannuksia ei voida kohdentaa hankkeelle.

Arviointi ja raportointi

Kuinka paljon työaika voi käyttää hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin?

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi RRP1-hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2023 – 30.4.2023. Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi RRP2-hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin pilarin 3 investoinneissa aikavälillä 1.1.2025 – 28.2.2025 ja pilarin 4 investoinneissa aikavälillä 1.1.2026 – 30.4.2026. Raportointiajan kustannukset voivat koostua enintään 2 henkilötyökuukaudesta/investointi.

Mille investoinneille voi kohdistaa raportointi- ja tilintarkastuskulut 1.1.–30.4.2026?

1.1.–30.4.2026 on käytettävissä enää pilarin 4 rahoitus. Jos talousarviossa vuosille 2021–2023 varattua määrärahaa ei ole saatu uudelleenbudjetoitua vuoden 2025 loppuun mennessä, käytettävissä on vain investointien 1, 3 ja 4 vuosien 2024 ja 2025 talousarvioihin varatut osuudet. Raportointi- ja tilintarkastuskulut jaetaan eri investoinneille tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Mitä tarkoitetaan edunsaajaroolin alkamis- ja päättymispäivällä

Edunsaajaroolin alkamis- ja päättymispäivämäärät ovat ne päivämäärät, jolloin henkilön edunsaajarooli alkaa tai päättyy ko. yrityksessä/yhdistyksessä/yhteisössä. Jos siis henkilö on ilmoitettu edunsaajaksi esim. hallituksen jäsenyyden perusteella ja sitten yhteisön vuosikokouksessa hallituksen kokoonpano vaihtuu, niin tuon henkilön tietoja ei poisteta järjestelmästä, vaan hänelle merkitään edunsaajaroolin päättymispäivämääräksi se päivämäärä, jolloin hallituksen jäsenyys päättyy (jos se on tiedossa) tai sitten päivämäärä jolloin ko. tieto on tullut tietoon (jos esim. toimeksisaaja ilmoittanut tiedon). Uudeksi edunsaajaksi/edunsaajiksi syötetään tiedot uusista hallituksen jäsenistä.

Missä tapauksissa toimeksisaajatiedot tulee raportoida?

Toimeksisaajatiedot raportoidaan kaikista välittömästi hankkeen toimenpiteeseen liittyvistä hankinnoista, eli niistä hankinnoista, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä (ml. pienhankinnoista, jos hankinta liittyy hankkeen ydintekemiseen). Tukipalveluista (esim. matkustus-, käännös- ja kokouspalvelut) tietoja ei raportoida.

Missä tapauksissa pitää raportoida toimeksisaajan edunsaajatiedot, mitä tietoja edunsaajista pitää raportoida ja mihin saakka tietoja pitää päivittää?

Edunsaajatiedot raportoidaan kaikilta niiltä toimeksisaajilta, jotka ovat oikeushenkilöitä (esim. osakeyhtiö). Toimeksisaajan tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista pitää raportoida edunsaajan etu- ja sukunimi, edunsaajaroolin alkamispäivä, sekä henkilön syntymäaika. Edunsaajatietoja päivitetään koko sen ajanjakson ajalta, jonka toimeksisaaja on hankkeen aktiivisena toimeksisaajana. Tietoja ei päivitetä enää sen jälkeen, kun toimeksisaajarooli on päättynyt eli sopimus toimeksisaajan kanssa on päättynyt.

Pitääkö toimeksisaajan alihankkijoiden osalta raportoida edunsaajatiedot?

Toimeksisaajan alihankkijoiden osalta ei raportoida edunsaajatietoja.

Mitä edunsaajiksi raportoidaan, jos toimeksisaaja on osakeyhtiö, jonka osakkaiden omistusosuus on alle 25 %?

Osakeyhtiön osalta ei tarvitse ilmoittaa edunsaajiksi henkilöitä, jotka omistavat alle 25 % yhtiön osakkeista tai äänivallasta. Edunsaajiksi raportoidaan tällöin yksi tai useampi alla listatuista:

- yhteisön hallituksen jäsen; tai
- yhteisön vastuunalainen yhtiömies; tai
- yhteisön toimitusjohtaja tai muu vastaavassa asemassa oleva luonnollinen henkilö.

Mitä Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteet ja niiden indikaattorit ja mikä merkitys niiden saavuttamisella on?

Ohjelman indikaattoreiden avulla seurataan, täyttyvätkö ohjelmalle asetetut tavoitteet. Suomi on sopinut tavoitteet ja niiden indikaattorit EU:n kanssa. Jokaiselle ohjelman investoinnille on asetettu oma tavoite ja indikaattori. Tavoitteiden täyttyminen on sidoksissa ohjelman rahoitukseen.

Mitä ovat yhteiset indikaattorit?

Euroopan komissio ja EU:n jäsenmaat ovat yhdessä sopineet RRF-tukivälineen raportoinnissa käytettävistä yhteisistä indikaattoreista. Kaikille EU-maille yhteisten indikaattoreiden avulla seurataan ja arvioidaan RRF-tukivälineen yleistä tuloksellisuutta sekä yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamista. RRP-suunnitelman yhteisten indikaattorien edistymisestä raportoidaan Euroopan unionille kaksi kertaa vuodessa. EU ylläpitää yhteisiin indikaattoreihin perustuvaa tulostaulua, jonka tavoitteena on antaa läpinäkyvällä tavalla tiivistettyä tietoa jäsenmaiden RRP-suunnitelmien täytäntöönpanon edistymisestä.

https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html

Mikä on THL:n rooli ohjelman arvioinnissa ja indikaattoreihin liittyvän tiedon keräämisessä?

THL kerää tiedot hankkeilta, seuraa muutosta indikaattoreissa ja tuottaa kansallista kokonaiskuvaa ja toimittaa tiedot eteenpäin STM:lle.

Mikä on valtionavustushankkeiden rooli arvioinnissa?

Hanketoimijat ovat velvollisia toimittamaan THL:lle ja STM:lle ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeelliset tiedot. Hankkeet vastaavat osaltaan tiedon analysoinnista.

Mistä arvioinnin tietopohja syntyy?

Tietopohja syntyy kansallisesta rekisteri- ja kyselytiedosta (esim. Avohilmo ja Terve Suomi) sekä erillisistä valtionavustushankkeille lähetettävistä Webropol –kyselyillä kerättävistä tiedoista. Ohjelman edistymistä ja toteutumista seurataan myös muilta osin kuin indikaattoreiden pohjalta.

Voiko hankkeessa kertyvää aineistoa luovuttaa tutkimukseen?

Hankkeen aikana hanketoimijalle kertyvää omaa hanketoimintaa koskeva data on hankehallinnoijan tai hallinnoijan taustaorganisaation omistamaa. Tietojen käytön tulee olla lainsäädännön mukaista. Tätä ohjaa ensisijaisesti laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä. Henkilötason tietojen käytön osalta olennaista on hankkeessa syntyneen rekisterin lainsäädäntöperusta. Mikäli eri YTA alueiden tietoja yhdistetään tutkimukseen, luvittaja voi olla ainoastaan Findata. Jos kyseessä eivät ole henkilötiedot, tai jos tiedot ovat suoraan anonyymejä, eikä niitä luovutettaessa enää tarvitse erikseen anonymisoida, voi tiedot luovuttaa edelleen huomioiden organisaation omat käytännöt.

Investointi 1

Miten investointien 1 a), 1 b) ja 4 rahoitettavat kohteet eroavat toisistaan?

Investoinnin 1 a) osioista rahoitetaan digitaalisiin kehittämistoimenpiteisiin liittyvää toiminnallista muutosta, mutta ei digitaalista kehittämistyötä tai ohjelmistoja. Investoinnin 1 b) osiosta rahoitetaan Omaolo-palvelun ja sähköisen perhekeskuksen käyttöönottoja sekä alueilla jo käytössä olevien kansalaisten etäpalvelujen sekä ammattilaisten digitaalisten työvälineiden käyttöönottoa ja käytön laajentamista. Tästä osa-alueesta ei rahoiteta suunnittelua, selvitysten tekoa, hankintojen valmistelua eikä yksittäisten ICT-palvelujen laajempaa kehittämistä. Investoinnista 4 rahoitetaan ohjelmisto- ym. digitaalista kehitystyötä rahoitetaan investoinnista 4.

Voiko investointi 1 rahoitusta käyttää kevyemmän palvelun tarpeessa olevien asiakkaisen ohjaamiseen esim. sähköisen asioinnin pariin, jolloin resursseja vapautuisi heikossa ja haavoittuvassa asemassa oleville?

Ei voida, vaan toimenpiteet tulee kohdentaa suoraan haavoittuviin ryhmiin, joilla on palvelu/kuntoutus tai hoitovelkaa. Kuitenkin tämän ryhmän sisällä voidaan tunnistaa koko ketjun osalta sellaisia palvelutarpeita, joihin on ehkä mahdollista vastata mm. digitaalisen ohjauksen keinoin.

Onko hankkeen pakollinen haavoittuva ryhmä nuoret ja nuoret aikuiset, joilla on todettuja tai vielä todentamattomia mielenterveys- tai päihdehäiriöitä, rajattu johonkin ikäryhmään?

Tässä tarkoitetaan 13 – 29 vuotiaita, mutta alueet voivat tämän haarukan sisällä itse määritellä tarkoituksenmukaiset ryhmät, eikä toimenpiteen tarvitse kohdentua koko ikäryhmään.

Pitääkö pääindikaattorin (hoitoon pääsy 7 vrk:ssa) toteutua myös haavoittuvien ryhmien osalta, esim. nepsy-lapset?

Hoitoon pääsyn tulee toteutua alueen koko väestön osalta, myös haavoittuvien ryhmien osalta. Indikaattori tarkoittaa hoitoon pääsyä perustasolla.

Pitääkö investoinnin 1b) digitaalisten hankkeiden kohdistua myös haavoittuviin ryhmiin.

1b) osion hankkeet kuten Omaolo-palvelu ja sähköinen perhekeskus kohdentuvat koko alueen väestöön, ja samalla myös haavoittuviin ryhmiin, Näin on arvioitu olevan myös jo käytössä olevien kansalaisten etäpalvelujen sekä ammattilaisten digitaalisten työvälineiden osalta. Siksi näitä hankkeita ei ole tarkasti rajattu vain osion 1 a mukaisiin ryhmiin.

Suun terveydenhuoltoon on kertynyt hoitovelkaa kaikissa ikäryhmissä. Voiko tällöin koko väestö olla kohderyhmää vai pitääkö rajata eri-ikäisiin asiakkaisiin?

Rajauksen pitäisi kohdentua haavoittuviin ryhmiin. Ikä ei ole välttämättä oikea raja. Olennaista on tunnistaa ne ryhmät, joiden osalta velka alueella on merkittävin ja joiden osalta voidaan suunnitella selkeä, johdonmukainen ja toteutettavissa oleva kehittämishanke, jolla velanpurun lisäksi kehitetään toimintaa pitkäjänteisesti ja parannetaan hoitoon pääsyä.

Kestävän kasvun ohjelmassa painopiste on perustason toimintojen vahvistamisessa. Koronavelkaa on kuitenkin myös erikoissairaanhoidossa. Voidaanko myös ESH toimintaa kehittää.

Rahoitusta voidaan kohdentaa sekä perustason (sos + pth) että erikoissairaanhoidon toimintoihin, kun kyseessä on haavoittuvaan ryhmään kohdentuva kehittämishanke. Tavoitteena on koko palveluketjun koheneminen sektorirajat ylittäen. Yhden haavoittuvan ryhmän palvelujen kehittämisen osalta toivotaan ketjun eri osien kehittämistä kokonaisuutena.

Mitä ostopalveluja voidaan rahoittaa jononpurkuun liittyen?

Hankerahoituksella voidaan hankkia ostopalveluja jononpurkuun, silloin kun jononpurku liittyy välittömästi hankesuunnitelmassa määritellyn haavoittuvan ryhmän hoitopääsyn ja hoitovelan purun kehittämistoimenpiteisiin. Hankerahoituksella ei voida rahoittaa ostopalveluita sillä periaatteella, että ostopalvelut vapauttavat henkilöstön resursseja toiseen kehittämistoimenpiteeseen, johon itse ostopalvelutoiminta ei suoraan linkity.

Voidaanko investoinnista 1 rahoittaa omalääkärikokeilua?

Voidaan.

Voidaanko investoinnista 1 rahoittaa henkilöstön työhyvinvointitoimia tai henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan liittyviä toimia?

Hankerahoituksella ei voida yleisellä tasolla rahoittaa tällaista toimintaa investoinnista 1. Kehittämispäivän voi hankehenkilökunnalle järjestää noin kerran vuodessa. Kussakin kehittämistoimenpiteessä henkilöstön saatavuuteen, koulutukseen, ohjaamiseen ja tukemiseen liittyvät asiat on syytä huomioida toimenpiteen vaatimalla tavalla, ja niihin liittyviä kuluja voidaan rahoittaa hankerahoituksen kautta.

Mitkä ovat Sujuvat palvelut valmennuksen kulut ja mihin investointiin se liittyy?

Sujuvat palvelut valmennus on osa THL:n tukea investointi 1:ssä. THL vastaa Sujuvat palvelut valmennuksen käytännön järjestelyistä sekä valmentajien palkkioista. Osallistuvalla tiimillä kuluja tulee mm. majoituskuluista, kokouspaketeista, illallisista sekä mahdollisista tilavuokrista. Sujuvat palvelut valmennuksen kesto/valmennuskierros on 8-10 kk ja sisältää 7 läsnäolopäivää (2+2+2+1). Kokonaiskulut/ osallistuva tiimiläinen ovat noin 1000-1500€/ koko valmennuskierros.

Pitääkö lapsibudjettiin liittyvissä kehittämistoimissa huomioida jotain erityistä?

Lisäksi on huomioitava mahdolliset matkakulut sekä työpajoihin, ennakko- ja välitehtäviin sekä työyhteisössä tapahtuvaan kehittämistyöhön käytetty aika työpajojen välissä.

Voiko toimenpiteisiin tehdä hankesuunnitelman päivityksessä muutoksia, jos rahoitus on muuttunut?

Lapsibudjetoitua koskevan kehittämistoimenpiteen rahoituksen ehtona on, että se noudattaa kansallisen lapsistrategian keskeisiä linjauksia lapsivaikutusten arvioinnista ja lapsibudjetoitinnista sekä ottaa huomioon lapsibudjetoitityöryhmän esittämiä periaatteita. Kansallisen lapsistrategian tiimin työnä on koordinoita poikkihallinnollisesti lapsibudjetoitua valtakunnallisesti, joten kehittämistoimenpiteen tekijöiden tulee tehdä kansallisen lapsistrategian tiimin kanssa yhteistyötä myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla.

Ovatko Sujuvat palvelut valmennukseen osallistumisen kulut valtionavustukseen oikeuttavia?

Toimenpiteitä voi muokata vastaamaan hyvinvointialueen strategiaa, kunhan ne ovat hankeoppaan mukaisia ja noudattavat päätöksessä mainittuja ehtoja. Työpaketteja voi laajentaa ja syventää, ja hyvinvointialueen strategian vaatimusten pohjalta myös uusia työpaketteja voi muodostaa.

Sujuvat palvelut -valmennukseen osallistuminen on lähtökohtaisesti valtionavustukseen oikeuttava kustannus. Työpajoista aiheutuvina kustannuksina hankkeen kirjanpitoon voidaan kirjata esimerkiksi kokoukset ja -tarjoilut sekä työpajoista aiheutuvat hankkeeseen osallistuvien hyvinvointialueiden ja osatoteuttajien henkilöstön matka- ja majoituskulut. Sujuvat palvelut -valmennuksen henkilöstökustannuksina hyväksytään hankkeeseen palkatun henkilöstön palkkamenot sivukuluineen. Siltä osin kuin työpajoihin osallistuu hankkeeseen osallistuvien hyvinvointialueiden muuta kuin hankkeeseen palkattua henkilöstöä, työpanos voidaan kirjata hankkeelle työpanoksen siirtona. Työpajojen välillä tapahtuvasta työskentelystä hankkeen kirjanpitoon voidaan merkitä työpanoksen siirtona vain kehittämistyön osuus, joka ei sisälly työntekijän perustyöhön.

Uuden hallitusohjelman mukaisesti hoitotakuulainsäädännön suunnitelmaa muutetaan siten, että luovutaan 7 vrk hoitotakuun ajasta perustasolla. Muuttaako tämä investoinnin 1 tavoiteindikaattoria?

Tämä ei vaikuta investoinnin 1 tavoiteindikaattoriin, joka on kirjattu valtionavustuspäätöksiin. Hankekauden loppuun mennessä (Q4/2025) perustason hoitoon pääsyn 7 vrk:ssa tulee toteutua vähintään 80%:sti.

Investointi 2

Jos alueella on jo aloitettu hyvinvointitarjotinta, voiko sen jatkokehittämiseen hakea rahoitusta ja tuleeko kehittämisessä huomioida jotain kansallisia suosituksia?

Palvelutarjottimia koskevat kansalliset määräykset ovat valmistuneet THL:n johdolla yhdessä alueiden kanssa 6/2023. Alueet, jotka ovat jo tehneet tähän liittyvää kehittämistyötä, ovat tässä tärkeitä kumppaneita. Sisällöllisenä minimivaatimuksena on koota alueen kuntien tarjoamat hyvinvointia edistävät liikunta-, kulttuuri- ja luontopalvelut. Lisäksi palvelutarjottimelle voidaan koota esimerkiksi muita järjestöjen palveluita.

Palvelutarjottimen digitaalisissa ratkaisuissa tukeudutaan investointi 4:n tuella toteutettaviin kansallisiin ratkaisuihin.

Katso tätä tarkentavat kysymykset ja vastaukset Investointi 4 kohdasta.

Kehittääkö jokainen hyvinvointialue omaa hyte-toimintakonseptia ja alustaa vai toteutetaanko tätä kansallisena ratkaisuna?

Alueen hyte-palvelukonseptia ja toimintamalleja tulee kehittää kansallisten kriteerien mukaisesti, jolloin palvelutarjotin sisältää vähintään sote-, liikunta-, luonto- ja kulttuuripalveluja, mutta voi olla laajempikin alueen tarpeiden mukaan. Kehittämistä tulee tehdä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kuten kuntien kanssa, huomioiden kansalliset tulossa olevat määräykset.

Palvelukonseptin ja -tarjottimen digitaalisia ratkaisuja kehitetään ensisijaisesti kansallisesti investointi 4:n tuella. Katso tätä tarkentavat kysymykset ja vastaukset Investointi 4 kohdasta.

Voiko poliisi tai pelastustoimi olla osatoteuttajana hankkeessa?

Osatoteuttajan roolia koskien katso UKK kohta 1. Hankkeen kustannukset ja hankinnat.

Turvallisuuteen liittyvät palvelut eivät todennäköisesti sisälly palvelukonseptin minimivaatimukseen, mutta alue voi halutessaan sisällyttää niitä palvelutarjottimelle.

Miten kunta tai järjestö voi olla mukana hankkeessa?

Kehittämistyön osatoteuttajana kannattaa huomioida alueen kuntia ja yleishyödyllisiä yhteisöjä.

Valtionavustus pohjautuu asetukseen, ja siinä todetaan ”1 § Soveltamisala Tätä asetusta sovelletaan valtion talousarvion momentille 33.60.61 (EU:n rahoitus kestävän kasvun ohjelmaan) otetusta määrärahasta hyvinvointialueelle, kunnalle, kuntayhtymälle ja yleishyödylliselle yhteisölle vuosina 2021–2025 myönnettävien valtionavustusten myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön.”

Hyvinvointialue voi ohjata myönnettyä rahoitusta kunnille ja järjestöille, jotka ovat hankesuunnitelmassa mukana osatoteuttajina.

Millainen on palvelutarjottimen valtakunnallinen malli?

Palvelutarjottimen minimisisältö ja kriteerit on määritelty THL:n koordinoimassa yhteistyössä alueiden kanssa.

[Hyvinvointia edistävä toiminta helposti löydettäväksi – hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallisen palvelukonseptin määrittelyä](#)

Onko investoinnin 2 toimenpiteet kohdennettu vain haavoittuvassa asemassa oleville vai kaikille?

Haavoittuvassa asemassa olevat ovat investoinnin ensisijainen kohderyhmä, mutta kehitettävien ratkaisujen tulee olla laajasti hyödynnettävissä. Osa kehitettävistä palveluista kohdentuu kaikille väestöryhmille.

Monialaisen palvelukonseptin toteutuksen (palvelutarjotin) kustannukset tulisi kohdistaa ilmeisesti investoinnille 4. Alueella olisi avustusta hyvin käytettävissä nimenomaan investoinnin 2 puolella, kun taas investoinnissa 4 on todella tiukkaa. Onko mitenkään mahdollista kohdistaa palvelutarjottimen käyttöönotosta koituvia kustannuksia investoinnille 2?

Hyvinvoinnin digitaalisen palvelutarjottimen, DigiFinlandin kehittämän Tarmoa-palvelun, pilotoinnin ja käyttöönoton kustannuksia on mahdollista kattaa joko Investoinnista 2 tai Investoinnista 4.

Edellytys Investointi 2 rahoituksen käytölle pilotointiin ja käyttöönottoon on, että se ei vaaranna monialaisten toimintamallien kehittämistä ja käyttöönottoa alueella. Rahoitusta ei ole mahdollista siirtää investoinnilta toiselle.

Tarmoa-palvelun hyvinvoinnin monialaisen palvelutarjottimen pilotoinnin ja käyttöönotto tulee olla alueen hankesuunnitelmassa sen investoinnin alla, mistä se rahoitetaan. Mikäli alue haluaa siirtää pilotoinnin ja käyttöönoton Investoinnista 4 Investoinnille 2, hankesuunnitelma tulee päivittää ja hakea hyväksyntä muutokselle hankkeen STM valvojalta.

Onko hyvinvoinnin monialaisen palvelutarjottimen eli Tarmoa-palvelun pilotointi alueelle maksullista. Missä vaiheessa alueelle syntyyn kustannuksia?

DigiFinlandin toteuttaman Tarmoa-palvelun pilotointi on alueelle maksutonta. Pilotoinnista voi koitua alueelle kuitenkin esimerkiksi henkilöstökustannuksia. DigiFinlandin kustannuksia alueelle alkaa syntyä Tarmoa-palvelun varsinaisesta käyttöönotosta.

Voiko alue saada tukea 4. valtionavustushaussa Tarmoaan pilotointiin ja käyttöönottoon, jos se on saanut rahoitusta digitaalisen palvelutarjottimen kehittämiseen 2. va-haussa investointi 4:sta?

Alueet ovat hankesuunnitelmissaan kuvanneet investointikohtaiset toimenpiteet ja ne ovat velvoittavia. 2.haun ja 4.haun toimenpiteiden tulee olla selkeästi eroteltu toisistaan eri vaiheisiin. Samoin kustannusten tulee olla eriteltyinä vaiheittain hakujen välillä.

4.va-haun avustuksella voi kattaa sekä Tarmoaan pilotoinnin että käyttöönoton kustannuksia. Mikäli alue ei lähtisi pilotoinnin jälkeen käyttöönottoon,

Pilotoinnin tuen kustannuksia ei peritä takaisin, vaikka alue ei lähtisi Tarmoaan käyttöönottoon. Aluehallintovirasto tarkistaa hyväksyttävät kustannukset maksatushakemuksen käsittelyn yhteydessä. Mikäli alue ei käyttöönotta Tarmoa-palvelua, valtionavustuksen käyttö päättyy.

peritäänkö siltä osin avustus takaisin, mutta ei pilotoinnin kustannuksia? Vai onko niin, että kaikki saadut rahat tulee palauttaa, jos ei pilotoinnin jälkeen ota Tarmoa käyttöön?

Voiko rahoitusta käyttää PTV:n laadulliseen kehittämiseen osana Tarmoa-palvelua?

Valtionavustusta ei voi käyttää PTV-tietojen päivittämiseen, koska se on hyvinvointialueiden lakisääteinen tehtävä. PTV-tietojen päivittämiseen liittyvien toimintamallien tai integraatioiden kehittäminen on hyväksyttävää, mikäli alue tähtää Tarmoaan käyttöönottoon. Järjestöjen palveluintegraation kehittäminen on myös hyväksyttävää huomioiden että lähellä.fi –integraatio on jo toteutettu kansallisesti.

Investointi 3

Mitä kirjaamisverkostolla ja alueellisilla kirjaamiskoordinaattoreilla tavoitellaan?

Ydintavoitteena on yhtenäistää kirjaamiskäytäntöjä. Ammattilaisten työ helpottuu, kun ohjeet ovat yhtenäisempiä kuin nykyisin. Lisäksi tiedon vertailukelpoisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kirjaamiskäytäntöjen kirjavuutta vähennetään.

Voiko rahoitusta käyttää sosiaalihuollon Kanta II vaiheen valmisteluihin ja läpivientiin?

Rahoitusta ei voi käyttää Kanta II -vaiheen tekniseen toteutukseen ja muutosprosessin läpivientiin. Kirjaamiskäytäntöjen kehittämishankkeissa kansallisten kirjaamisohjeiden käyttöönotto edistää osaltaan merkittävästi sosiaalihuollon Kanta II-vaiheen valmisteluja.

Voiko alueet käyttää kirjaamista koskevaa rahoitusta myös sosiaalihuoltoon vaikka osaamiskeskuksia rahoitetaan erikseen?

Totta kai voi ja se on suositeltavaakin. Osaamiskeskusten osuus on kansallisen Kansa-koulun jatkaminen, mutta tämä ei korvaa alueellisen sosiaalihuollon kirjaamisen kehittämisen tarvetta.

Voiko rahoituksella hankkia kustannusvaikuttavuuteen liittyvän raportointivälineen?

Tietoteknisten välineiden hankintaa ohjaa yleinen periaate lisenssien hankinnoista. Kts. yllä kohdasta hankkeen kustannukset ja hankinnat.

Investointi 4

Miten levitetään kansalliseen käyttöön teknisen kehittämisen ratkaisuja?

THL tukee ja koordinoi Suomen kestävän kasvun ohjelmassa rahoitettuja valtionavustushankkeita. THL:ssä on viisi kehittämispäällikköä, joista jokaisen vastuulla on yksi YTA-alue ja joiden tehtävänä koordinoida kehittämistoiminnan yhteistyötä ja tukea digitaalisten ratkaisujen kansallista

Onko digitaaliselle hyte-palvelutarjottimelle laadittu valtakunnallinen malli?

levittämistä ja jalkauttamista. Myös muiden kansallisten toimijoiden (DigiFinland, DVV, Kela) kehittämisverkostoissa kansalliset ratkaisut saadaan alueiden käyttöön. Innokylä toimii hankkeiden toimintamallien kokoajana ja levittäjänä.

Palvelutarjottimen minimikriteerit laaditaan yhdessä hyvinvointialueiden, kuntien ja järjestöjen kanssa THL:n koordinoimana. DigiFinland ja Digi- ja väestövirasto (DVV) ovat keskeisiä toimijoita digiratkaisujen kehittämisessä.

Käytännössä hyvinvointialue voi ottaa käyttöön kansallisia digitaalisia palveluja ja ratkaisuja ja/tai muokata jo olemassa olevia omia digiratkaisujaan vastaamaan määriteltyjä minimikriteerejä. Uuden oman hyte-palvelutarjottimen kehittämistä tai hankintaa alueelle ei voi rahoittaa valtionavustuksella.

Hyvinvoinnin digitaalisen palvelutarjottimen, DigiFinlandin kehittämän Tarmoa-palvelun, pilotoinnin ja käyttöönoton kustannuksia on mahdollista kattaa joko Investoinnista 2 tai Investoinnista 4.

Edellytys Investointi 2 rahoituksen käytölle pilotointiin ja käyttöönottoon on, että se ei vaaranna monialaisten toimintamallien kehittämistä ja käyttöönottoa alueella. Rahoitusta ei ole mahdollista siirtää investoinnilta toiselle.

Tarmoa-palvelun hyvinvoinnin monialaisen palvelutarjottimen pilotoinnin ja käyttöönotto tulee olla alueen hankesuunnitelmassa sen investoinnin alla, mistä se rahoitetaan. Mikäli alue haluaa siirtää pilotoinnin ja käyttöönoton Investoinnista 4 Investoinnille 2, hankesuunnitelma tulee päivittää ja hakea hyväksyntä muutokselle hankkeen valvojalta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä.

Onko monialaisen palvelukonseptin digipalvelut kohdennettu vain haavoittuvassa asemassa oleville vai kaikille?

Tavoitteena on rakentaa digitaalisia palveluja, jotka ovat haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien lisäksi myös kaikkien kansalaisten ja alueen asukkaiden hyödynnettävissä.

Valtionavustuksen saajan on huolehdittava lakisääteisistä vaikutusten arvioinneista ja epäselvyyksistä on ilmoitettava valvojalle. Miten tiedot toimitetaan ministeriölle?

Valtionavustuspäätöksen ehtoihin on kirjattuna: Valtionavustuksen saajan on huolehdittava, että lakisääteiset vaikutusten arviot tulee tehdä (esim. tietosuojasetuksen mukaiset vaikutusarviot sekä tiedonhallintalain mukaiset muutosvaikutusten arviot). Mikäli arvioinneissa ilmenee epäselvyyksiä tai haastavia muutoskohteita, niin nämä on tuotava valvojan tietoon.

Onko hyvinvoinnin monialainen palvelutarjotin mahdollista toteuttaa minimikriteerien mukaisesti hyvinvointialueen verkkosivuille?

Pilari 3 Työkykyohjelma

Hankeoppaassa sanotaan, että Työkykyohjelman laajennuksen hankkeissa tulee tehdä yhteistyötä oman alueen TE-toimiston ja työllisyyden kuntakokeilujen kanssa. Millaisia tavoitteita Työkykyohjelman laajenuksessa rahoitettavien hankkeiden osalta on suunniteltu yhteistyölle TE-palvelujen kanssa?

Voiko saman hyvinvointialueen sisällä useampi kunta olla yhden hankkeen toteuttajana?

Pilari 3 IPS

Kuinka tarkasti kohderyhmä on rajattu mielenterveysongelmista kärsiviin henkilöihin?

Miksi kohderyhmä on rajattu kohdistumaan vaikeisiin mielenterveyshäiriöihin?

Tieto toimitetaan sähköpostilla sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon ja hankkeen valvojalle. Viestin liitteenä on oltava saatu päätös/vaikutusten arvio tms. Viestissä tai erillisenä liitteenä on oltava selvitys, miten päätös organisaatiossanne käsitellään ja mitkä ovat sen vaikutukset kehittämistyöhön ja/tai toimenpiteisiin.

Hyvinvoinnin palvelutarjottimen voi toteuttaa hyvinvointialueen verkkosivuilla. Tällöin palvelut pitää kuvata palvelutietovarannossa ja palvelutarjotin on toteutettava kansallisten kriteerien mukaisesti.

TEM:in erillisellä rahoituksella on mahdollisuus palkata työkykykoordinaattoreita, samoille alueille Työkykyohjelman laajennuksen uusien hankkeiden kanssa. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä ja palvelupolkua TE-toimistojen ja sosiaali- ja terveyskeskusten välillä asiakkaan palvelupolun sujuvoittamiseksi. Rahoitusta hakevien hankkeiden kannattaa hakeutua yhteistyöhön alueensa TE-toimistojen kanssa jo hankesuunnitelman tekovaiheessa toimintamallien alustavien suunnitelmien hahmottamiseksi. Alustava suunnitelma yhteistyöstä ja ko. toimijoiden sitoutuminen hankkeeseen tulee esittää hakemuksessa.

Kyllä. Sellaiset kunnat, joilla ei ole aiempaa rahoitusta voivat toteuttaa hanketta yhteistyössä eli olla sen osatoteuttajia.

Kohderyhmä on tarkasti rajattu ja sen on tarkoitus kohdistua nimenomaan vaikeita mielenterveyshäiriöitä sairastaviin henkilöihin. Kannattaa lukea tarkasti hakuoppaaseen linkitetyt liitteet, joissa tietoa IPS-mallista. RRP tukee tämän mallin jalkauttamista uusille alueille.

Tutkimusnäyttöön perustuvan IPS-työhönvalmennuspalvelun käyttööntövaiheessa Suomessa edetään menetelmäuskollisesti, jolloin kohderyhmänkin tulee vastata alkuperäistä IPS-toimintamallia. Alkuperäisen toimintamallin mukaisesti IPS-työhönvalmennuksen tulee kytkeytyä kiinteästi psykiatriseen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen. IPS-työhönvalmennuksen käyttööntövaiheessa palvelun tuleekin siis toteutua osana psykiatrian erikoisalnan mukaista tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelujen kokonaisuutta. Lievempien mielenterveyden häiriöiden

kohdalla asiakkaan hoitosuhde ei välttämättä ole niin tiivis ja pysyvä, että IPS-toimintamallin mukainen työhönvalmentajan kiinteä yhteistyö asiakkaan omahoitajan ja hoitotiimin kanssa mahdollistuisi.

Tuetun työllistymisen IPS-työhönvalmennus on myös osa Skitsofrenian käypähoitosuositusta, jossa todetaan, että tuetun työllistymisen IPS-työhönvalmennus parantaa työharjoittelua paremmin vaikeasta mielenterveyden häiriöstä, skitsofrenia mukaan luettuna, kärsivien potilaiden työllistymistä ja selviytymistä avoimilla työmarkkinoilla.

Raportoidaanko IPS-työhönvalmennukseen osallistuva henkilö ennen kuin hän on työllistynyt?

Kyllä. Hän on henkilö, joka oli aiemmin työtön/työelämän ulkopuolella, mutta saa nyt tukea tukivälineestä ja aloittaa työnhaun.

Jos henkilö työllistyy IPS-valmennuksen aikana, voiko hänet raportoida uudelleen?

Kyllä. Hänen sovelletaan seuraavaa ohjetta: henkilö voidaan kuitenkin raportoida toisella raportointikaudella, jos hän on saanut lisätukea tukivälineen toimenpiteestä ja työllistyy tai on ryhtynyt työnhakuun.

Pilarin 4, investointi 3: Tutkimushankkeet

Voiko valtionavustuksella rahoittaa hyvinvointialueilla tarpeellisia tutkimusrakenteita?

Valtionavustusta ei voida myöntää pysyvään toimintaan, vaan ainoastaan tutkimushankkeiden kustannuksiin.

Voiko rahoitusta käyttää perustyöhön palkattavan sijaisen palkkakustannuksiin, kun työntekijä siirtyy tekemään hanketyötä?

Avustusta voi käyttää vain hanketta varten määräajaksi palkattujen henkilöiden tai työpanoksen siirtona hanketyötä tekevien henkilöiden henkilöstökuluihin. Jos henkilö siirtyy muusta perustyöstä hankkeeseen, perustyöhön palkattavan sijaisen palkkakuluihin ei voi käyttää valtionavustusta.

Mikä on yliopiston rooli tässä haussa? Onko mahdollista ottaa kumppaniksi yliopistosta tutkimusta tekeviä?

Haku on tarkoitettu vahvistamaan hyvinvointialueilla tehtävää tutkimusta ja tutkimusosaamista. Haussa huomioidaan vahvuutena ehdotettavan hankkeen kiinnittyminen hyvinvointialueen tutkimus- ja yhteistyörakenteisiin sekä osaamisen kerryttämiseen. Jos jonkin tietyn tutkijan panosta tarvitaan, hänet voidaan palkata hyvinvointialueelle. On myös mahdollista, että esimerkiksi yliopisto tai ammattikorkeakoulu on tutkimuksessa osatoteuttajana joiltain osin. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole osatoteutusta laajemmin kanavoida rahoitusta yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tutkimukselle. Jos yliopiston rooli koskee vain yksittäistä osatutkimusta ja on kokonaisuuteen nähden vähäinen, eikä yliopisto ole hankkeen osatoteuttaja, on yksittäisen tutkijan työpanosta mahdollista toteuttaa myös asiantuntijapalvelun ostona. Hankinta edellyttää etukäteen kysytyä lupaa hankkeen valvojalta. Hankkeen hallinnoija vastaa hankintalainsäädännön

ja valtionavustuspäätöksen mukaisten pienhankintoja koskevien ehtojen noudattamisesta. Sisäiset ostot hanketoimijoiden kesken eivät ole hyväksyttäviä, vaan kulut tulee kattaa osatoteuttajalle delegoidulla avustuksella.

Neljänten valtionavustushakuun liittyvät kysymykset

Voiko avustusta käyttää hankkeen raportointiin vuonna 2026?

Avustusta voi käyttää valtionavustuspäätöksessä määriteltäviin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2026 – 30.4.2026.

Voiko investoinnin 4 hankesuunnitelman kirjoittaa yhdeksi työpaketiksi ja miten hankesuunnitelman maksimipituus määräytyy investoinnin 4 osalta?

Hankesuunnitelman mallipohjaan on kirjattuna investoinnin 4 kohtaan seuraavasti: *Alla on esimerkkirakenne kehittämiskohteiden kuvaukseen. Luo sen pohjalta tarvittava määrä työpaketteja.*

Hankkeiden raportoinnissa tulee käyttää osa-aluekohtaista rakennetta: 1) kansalaisten digitaaliset palvelut, 2) ammattilaisten digitaaliset järjestelmät ja 3) johtamisen ratkaisut. Jo hankesuunnitelman laadinnassa on hyvä erottaa nämä osa-alueet erillisiksi kokonaisuuksiksi. Jokainen osa-alue voi olla oma työpakettinsa tai osa-alueen alle voi muodostua useampia työpaketteja.

Hankesuunnitelman maksimipituus (3 sivua) lasketaan investoinnissa 4 jokaiselle em. osa-alueelle erikseen. Jos avustusta haetaan kaikkiin em. osa-alueisiin, hankesuunnitelma voi investoinnin 4 osalta olla yhteensä enintään 9 sivua (3+3+3). Jos avustusta haetaan vain yhteen em. osa-alueista, hankesuunnitelma voi investoinnin 4 osalta olla enintään 3 sivua.

Tuleeko RRP4 avustukselle avata uudet kustannuspaikat, vai voiko kustannukset kirjata RRP2 avustuksen kanssa samalle kustannuspaikalle?

Tulee avata uudet kustannuspaikat. RRP4-hankkeen kustannukset täytyy erottaa käynnissä olevasta RRP2-hankkeen kustannuksista.

Rahoitetaanko Tarmoaan liittyvä digikehittäminen vain investoinnista 2 (ei investoinnista 4)?

Neljännen valtionavustushaun hakuilmoituksen mukaisesti investoinnista 2 rahoitetaan hyvinvoinnin monialaisen digitaalisen palvelutarjottimen käyttöönottoa. Investoinnin 4 rahoitus

kohdentuu tässä haussa tukemaan investoinnissa 1 kuvatun Hoidon jatkuvuusmallin hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta edistäviä digitaalisia ja tiedonhallinnan ratkaisuja.

Voiko investoinnista 1 hakea rahoitusta, jos ei hae investoinnista 4, ja päinvastoin?

Investoinnista 1 voi hakea rahoitusta, vaikka rahoitusta ei hakisikaan investoinnista 4. Arvioinnissa huomioidaan yleisesti ”Miten digitaalisten ratkaisujen kytkeminen malliin on onnistunut?”. Investoinnista 4 ei voi hakea rahoitusta, jos rahoitusta ei haeta investoinnista 1, sillä investoinnin 4 rahoitus tulee sitoa investoinnin 1 kehittämiseen tässä haussa (hoidon jatkuvuuden edistäminen).

Mitä tarkoittaa investoinnin 1 hakuilmoituksen kohta ”toiminnan palveluohjauksen kuvaus”, ja millainen kuvaus tähän tulisi kirjata?

Toiminnan palveluohjauksen kuvauksella tarkoitetaan lyhyttä ja tiivistä kuvausta siitä, miten kehitettävässä mallissa huomioidaan palvelu, jossa neuvonnan, ohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin avulla varmistetaan, että asiakas saa tarvitsemiaan palveluita oikeaan aikaan.